

Na Filipinskih otokih so se puntarji bojda popolnoma pomirili.

Amerika. Kuba dobi od španske vlade takole samoupravo: Generalnega guvernerja in državni zbor z gosposko in poslansko zbornico. Škoda, da se ustasi niso ukročeni, ali, kar bi bolje bilo, pomirjeni.

Za poduk in kratek čas.

Nemiri v Gradcu.

Gradčani so znani kot najhujši prusaki in njih prusaškim listom se je pred tednom posrečilo, prebivalstvo tolikanj vznemiriti, da je priredilo v petek zvečer, dne 26. nov. hrupno demonstracijo pod vodstvom nemških dijakov. Bilo je mnogo krika in vika, psovanja in zabavljanja, a do resnih posledic vendar ni prišlo. Nekaj oseb je bilo lahko ranjenih, čez 30 zaprtih, uredništvo »Volksblatta« in »Extrablatta« in »Sonntagsbota« so okna pobili in vrata poškodovali, a ko so prišli Bošnjaki in dragonci, razpršila se je množica po triurnem obotavljanju. Nemški dijaki pa še niso bili zadovoljni in so na slavo matere Germanije razbili okna gostilnice Slovenca Kavbeta.

V soboto zjutraj je pa razgrajalo nemško dijaštvo na tehniko in na vseučilišču. Vseučiliški rektor se je modro skrtil, mesto da bi bil razgrajače zapodil iz poslopja ali jih vsaj resno opomnil. Splošna razburjenost je vladala v soboto popoldne v mestu; listi so hujskali ljudstvo, mesto mirili, le v toliko so ga svarili, naj pač razgraja na postaven način. Teško je razgrajati, a pri vsem tem ostati na postavnih tleh. Proti večeru se je zbrala velika truma dijakov in delavcev v gosposki ulici ter začela prepevati nemške nacionalne, pa tudi socialno demokratične pesmi. Mestna policija bi bila kaj lahko zadušila demonstracijo v kali, a ni se ganila. Mirno je gledala, da je množica naraščala in začela divjati. Najprej so izdali parolo, vse, kar je katoliškega, uničiti. Hoteli so napasti »Stainzerhof«, kjer je uredništvo katoliškega »Volksblatta«, a močna straža jim je namero preprečila. Voditelju tukajšnjih krščanskih socialistov, mestnemu odborniku Vollenhalsu, so pobili okna, socialni demokratje so hoteli razrušiti katoliški »Arbeiterheim« in oropati nunski samostan, toda vojaštvo jih je s silo nazaj pognalo. V župnišču mestne cerkve v gosposki ulici so pobili okna, a ko so prišli policaji med razljučeno druhal, da bi najhujše razgrajalce priprli, naklestili so jih socialisti neusmiljeno. Med kričaji, ki so preprosti ljud hujskali in ščuvali, so se posebno odlikovali italijanski dijaki, kateri jedini so upili: »Nieder mit den Slaven!« Videč, da je ljudstvo dovolj nahujskano, umaknili so se nemški in italijanski dijaki-junaki s pozorišča in velikodušno prepustili posledice zdivjanosti nevednemu ljudstvu samemu. Ko so hoteli Bošnjaki razgnati razgrajače, vsprejela jih je zdivjana druhal s psokami in kamenjem. Skoro povsod se je umaknila množica nastavljenim bajonetom, samo v »Murgasse« so morali enkrat ustreliti. Skoro vse krogle so frčale v zrak ali se zadirale v stene, samo dve sta zadeli dva delavca, ki sta na mestu obležala, jeden mrtev, drugi smrtno ranjen, a ranjenih je bilo več ljudij s krogli, bajoneti in kopiti. Zlasti eskadron slovenskih dragoncev je kaj čvrsto udrihal po glavah in hrbtih; v nedeljo se je videlo po mestu polno obvezanih »mučnikov«. Skupnemu delovanju jednega batalijona Bošnjakov, nekaj kompanij Belgijcev, jednega batalijona sedmega pešpolka in eskadronu dragoncev se je posrečilo ob 2. po polnoči napraviti popolen mir.

V nedeljo dopoldne so nemški vseučiliščniki prihiteli v park, kjer je svirala godba Bošnjakov. Dijaki so vojake začeli nesramo izzivati. Bošnjaki pa so potegnili sablje ter začeli mahati po nemških buticah ter odšli. Zvečer pa, ko se je zvedelo, da je Badenijevo ministerstvo odstopilo, je bil skoro ves Gradec razsvetljen. Toda druhal še ni bila pomirjena, ampak je v gosposki ulici na mestnem župnišču potolkla vsa okna.

Od kod vendar ti nemiri? Naša mesta so polna prusakov, ki bi rajši danes ko jutri prišli pod prusko »pikelhaubo« ter postali luterani ali pogani, Votanovi malikovalci, pa tudi socialnih demokratov ne manjka, ki ne marajo ne za Boga, ne za nobenega vladarja; pri vsem tem pa naša oblastva nočejo prav do živega tem nevarnim ljudem. Ako bo tako šlo naprej, utegne priti v par letih do splošnega krvavega punta. Naj bi gosposka vendar to spoznala in se temu zlu uprla, dokler še ni prepozno!

Smešnica. Zbrisanič reče pri mizi, pri kateri sedi ravno 13 oseb: »Število 13 pri mizi pomeni nesrečo.« — Neki gost: »Kdaj pa?« — Zbrisanič: »Kadar je samo za 12 kuhano.«

Razne stvari.

Domače. (Posvetovanja) avstrijskih škofov so v soboto, dne 27. nov., na Dunaju bila za letos dokončana. Naš mil. knezoškof so se torej z Dunaja zdravi vrnilo domov minoli ponedeljek popoldne.

(Sv. misijon) obhajajo te dni č. g. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju na Spodnji Polskavi. Začetek je bil kaj težek, ker je okrajno glavarstvo zvedelo o neki boleznih v framski in slivniški župniji. Ko bi se le gosposka tudi za druge reči tako brigala, kakor za cerkvene zadeve!

(Sram jih je!) Današnja »Mariboržanka« sila suhoparno poroča o izgredih, ki so se vršili po Mariboru v ponedeljek zvečer. Piše samo o »kundgebungu«, nič pa ne omenja, da je prusaška in socialdemokratiška druhal tu in tam šipe potrupal, par šip celó najodličnejši gospodi na stolnem trgu.

(Badeni je šel!) Res, šel je v pokoj in se odpelje za nekaj časa v Nizo, njegov naslednik pa je baron Gauč. Kako pa bode ta novi ministerski predsednik vladal, ker nima večine v državnem zboru? Slovenci, ne obupajmo! Desnica drž. zbora tako krepko skupaj drži, kakor še nikdar poprej! Minoli so časi, da bi 9 milijonov Nemcev gospodovalo čez 15 milijonov Slovanov! Ne udajmo se!

(V Šoštanj) so oni dan Slovenci zopet sijajno zmagali pri občinskih volitvah, dasi so Woschnakovci storili vse, kar je v njihovi bogati moči. Slava vrlim volilcem! Šoštanj naj vedno ostane odličen slov. trg!

(Bela žena.) Umril je v Lepoglavi g. Karol Jeranko, učitelj na Rečici, ki se je pred tednom v Istri poročil. Sveti mu večna luč!

(V Celju) so Nemci v nedeljo zvečer slavili prav po svoje, kakor že Celjani znajo, Badenijev odstop. Prihrlili so pred »Narodni dom«, kjer je pred kipom cesarja Jožefa II. govoril dr. Stepischnegg in njegova žena; znani Wolf je namreč Stepischneggova zet. Heilo!

(Mi odločno obsojamo) tiste gg. narodnjake, ki svoj pisalni papir, vizitnice itd. naročajo pri nemških tvrdkah in njihovih agentih. Ali še zdaj ne vidijo, kako ravna Nemci z nami v vsakem oziru? Zakaj pa imamo narodne tistarne v Mariboru in Celju? Še enkrat tako, pridemo z imeni na dan!

(Nevarno zbolel) je č. p. Avgustin Belec, gvardijan oo. kapucinov v Reki. Starčka bolnika, rodod od Vurberga pri Ptuj, dobro poznanega propovednika, priporočamo dobrohotno v sv. molitev.

(Mariborska nemška »šparkasa«) bode z novim letom vloge obrestovala po $3\frac{3}{4}\%$ ali po 3 gld. 75 kr. od sto gld., slovenska posojilnica pa po 4 gld. od sto gld. ali proti štirimesečni odpovedi po 4 gld. 50 kr. Slovenci, svoji k svojim!

(Dovoljenje) za zgradbo železnice od Velenja proti Hudi luknji je dobil dne 22. nov. škalski pl. Lapp z naročilom, da se je z delom že dne 27. nov. imelo pričeti. Čas ni torej daleč, da bo hlapon že tudi iz Slov. Gradca pripihal v Šaleško dolino.

(Za prekmurske Slovence) so nadalje darovali knjig p. n. gg.: Iv. Ev. Oballo, vpok. župnik pri Sv. Donatu na Koroskem, 29 knjig; dijaki v Mariboru 36, A. Zupanič, oskrbnica v Ptuj, 30, Jož. Karner, čevljar v Jarenini, 12, P. H. Rešek, oskrbnik Jareninskega dvora, 23, Jož. Medved, cerkovnik pri D. M. v Puščavi, 63 in A. Merkun, bogoslovec v Ljubljani, 150 knjig kot dar vrljih ljubljanskih bogoslovcev. Pristrčna hvala v imenu ogerskih Slovencev! — Nadaljne darove vsprejema Fr. Sal. Gomilsek, provizor v Jarenini, žel. postaja Pesnica.

(Dve lokomotivi skupaj trčili) sta jutraj ob dveh, dne 27. novembra blizu celjske stacije, da je ena lokomotiva skočila iz tira. Od ljudij ni nihče poškodovan, samo dunajski-tržaški brzovlak je potem imel par ur zamude.

(Požar.) V noči dne 24. nov. je v Cerovcu blizu Slatine zgorelo Florijanu Ožeku gospodarsko in hišno poslopje. Škode ima za 1600 fl.; zavarovan pa je bil pri družbi »North British« za 1440 fl.

(Iz Laporja.) Velika nesreča je zadela dne 23. nov. vas Videž, v laporski župniji. Nastal je namreč strašen požar. V malih urah je ogenj — najbrž so ga otroci povzročili — peterim posestnikom 14 poslopij, vse imetje, hrano za ljudi in živino v pepel spremenil. Cele družine so zdaj v zimi brez strehe, brez živeža in večidel tudi brez obleke.

(Duhovniške spremembe.) V stalni pokoj stopijo naslednji č. gg. župniki: Florijan Vizovišek pri Sv. Emi, Valentin Par v Gotovljah in Anton Fischer pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — Za župnike pa so imenovani ti-le č. gg. kaplani: Franc Lekše v Cirkovcah za Luče, Janez Toman v Slivnici blizu Maribora za Skomre in Alojz Šuta v Sevnici ob Savi za Sv. Marjeto niže Ptuja, ter bodo dne 12. dec. inštalirani.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je poslal g. d. Anton Mihalič, zdravnik v Ljutomeru, 2 fl. v imenu bralnega društva pri Mali Nedelji kot dobiček igre »Damoklejev meč«. Bog plati!

(Odbor katol. tiskovnega društva v Mariboru) ima jutri, dne 3. decembra ob 11. uri dopoldne sejo, na kar se p. n. gg. odborniki s tem še enkrat prijazno opozarjajo.

(Iz Celja) naznanja kat. poporno društvo vsem, katerim je srečje poslalo, da, ako jih do dne 20. dec. t. l. ne rešijo ali društvu ne povrnejo, nimajo nobene pravice do dobitkov, akoravno se bode katera njih srečje dne 26. dec. izžrebala. Izžebanje se bode vršilo ob 3. uri popoldne v »Narodnem domu«. Dobitki se bodo izročevali že od 27. dec. naprej do 30. marca 1898 vsaki dan od 3. do 5. ure popoldne. Prvi štiri se oddajo takoj po izžebanju. Vsaki se mora s srečko vlečene številke izkazati ter si dobiček na svoje stroške odstraniti. Vseh 500 dobitkov bode že celih osem dnij prej v prodajalnici »Narodnega doma« na ogled postavljeno.

(Občni zbor Dij. kuhinje na Ptuj) se je dne 29. nov. vršil. Poročilu tajnikovemu in blagajnikovemu je sledila volitev novega odbora, ki si je zopet izvolil g. dr. Ploja predsednikom, g. prof. Majcena njegovim namestnikom in blagajnikom in g. mestnega kaplana Moravca Fr., tajnikom. V odboru pa so gg. beneficijati Alojzij Bratusa, prof. M. Cilensek, tajnik Gregorič, c. kr. notar Ožgan in tajnik Sedlaček. Kot namestnika sta bila izvoljena gg. mestni vikar Fr. Šalomon in minorit O. K. Belsak. — Novemu odboru želimo mnogo veselja in sreče, p. n. prijatelje učeče se mladine pa prosimo gnotne podpore.

(Katoliško-politično društvo za vranski okraj) priredi dne 5. decembra popoldne točno ob treh shod na Gomilskem v prostorih g. Hočevarja. V spored: 1. Deželni živinozdravnik g. Mart. Jelovšek govori o umni živinoreji; 2. Gosp. K. o potrebi kmečkega združevanja; 3. Predlogi. K obilnej udeležbi vabi vrle Savinjčane odbor.

(V Veržeju) se je ustanovilo slovensko gasilno društvo, ko je nemškutarsko po večletnem malovrednem delovanju propalo. Narodno društvo z ozirom na mnoge trdno vkoreninjene nemškutarje v našem trgu na noge spraviti, gotovo ni bilo lahko. Zatorej vsa čast in hvala za trud onim možem, ki se dela in nasprotovanja niso ustrašili in čast našega trga rešili!

Iz drugih krajev. (V Gradcu) so v torek pokopali delavca Retterja, ki je bil v soboto zvečer ustreljen, na mestne stroške. Včeraj pa je umrl 20-letni ključavničar Haas, rojen v Mariboru, ki je pri oni rabuki bil obstreljen v trebuh. Res, »kdor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi«.

(Banfly, dober sosed.) Baron Banfly, ogerski ministerski predsednik ki se te dni mudi na Dunaju zaradi delegacij, je zadnje dni minolega tedna 20 tisoč ogerskih delavcev poklical na Dunaj in morda se v druga naša mesta; naj delajo rabuko, da je moral Badeni odstopiti in da se bržčas začasno pogodba ne dožene. Torej naši Nemci z rogoviljenjem pomagajo prav za prav Ogrom.

(Čudno gorivo.) Ubožnejši Egipčani uporabljajo bajje mumije mačk in ibisov, katere so stari Egipčani tako oboževali, mesto drv. Teh mrtvih, že več tisoč let starih živalij je neki v Egiptu še nesevilno. — Indijanci britske Kolumbije pa uporabljajo za kurivo suhe ribe, katere seveda dobro goré, ker imajo v sebi veliko olja.

(Drag časnik.) Dawson City, mesto v zlati dolini Klondyke v Alaski, ima sedaj tudi že svoj tednik. Vsaka številka stane samo 21 gld. 30 kr. No, seveda nima v deželi zlata denar velike vrednosti.

(Posebno izvrstni šivalni stroji) so takozvani Wertheimovi, ki jih prodaja Louis Strauss na Dunaju IV. Več pove naznanilo.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse števil. 1.

Loterijne številke.

Gradec 27. novembra 1897:	4, 67, 39, 68, 84
Dunaj » » » » » »	57, 77, 22, 59, 42

Svilnati damasti 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rizasta, karirana, pisana, damasti itd. (okoli 240 različnih baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicu se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. list.) Zürich.